

2. Hafta: R'da Veri Türleri ve Temel Fonksiyonlar

Hakan Mehmetcik

1. Değişkenler ve Veri Türleri

R dilinde, verileri saklamak ve işlemek için değişkenler kullanılır. Değişkenler, belirli bir değeri tutar ve bu değer üzerinde işlemler yapmanıza olanak tanır.

Değişken Tanımlama (<- Operatörü) R'da bir değişken tanımlamak için <- operatörü kullanılır. Bu operatör, sağdaki değeri soldaki değişkene atar.

```
x <- 10    # x değişkenine 10 değerini atar  
y <- "Merhaba"  # y değişkenine bir karakter dizisi atar
```

R'da Veri Türleri

R'da değişkenlerin farklı veri türleri olabilir. R'ın sık kullanılan veri türleri şunlardır:

- **Sayısal (Numeric):** Ondalıklı veya tam sayı olarak saklanan sayılar.

```
a <- 5.7 # Ondalıklı bir sayısal veri  
b <- 10  # Tam sayı olarak bir sayısal veri
```

- **Karakter (Character):** Metin veya harf dizisi olarak saklanan veriler.

```
c <- "R programlama dili" # Karakter veri türünde bir veri
```

- **Mantıksal (Logical):** TRUE veya FALSE değerlerini saklayan değişkenler.

```
durum <- TRUE # Logical
```

Değişkenlerle Matematiksel İşlemler

Sayısal veri türüne sahip değişkenlerde matematiksel işlemler yapabilirsiniz. Örneğin:

```
a <- 5  
b <- 3
```

Toplama

```
toplam <- a + b  
print(toplam) # Çıktı: 8
```

```
[1] 8
```

Çıkarma

```
cikarma <- a - b  
print(cikarma) # Çıktı: 2
```

```
[1] 2
```

Çarpma

```
a*b # Çıktı: 15
```

```
[1] 15
```

Bölme

```
bolme <- a / b  
print(bolme) # Çıktı: 1.666667
```

```
[1] 1.666667
```

Üs Alma

```
us <- a^b  
print(us) # Çıktı: 125
```

```
[1] 125
```

3. R'da Temel Fonksiyonlar

R programlama dilinde temel fonksiyonlar, veri analizi ve istatistiksel hesaplamalar için yaygın olarak kullanılır. İşte bazı temel fonksiyonlar ve örnek kullanımları:

R'ın Yerleşik Fonksiyonları Yerleşik fonksiyonlar, R dilinin varsayılan olarak sunduğu işlevlerdir. Örneğin, `mean()` fonksiyonu bir vektörün ortalamasını hesaplar, `sum()` toplamını verir ve `length()` bir vektörün kaç eleman içerdiğini gösterir.

Örnekler: 1. `print()`: Bir nesneyi konsola yazdırır.

```
```{r .cell-code}  
print("Merhaba Dünya")
```
```

[1] "Merhaba Dünya"

2. `sum()`: Bir vektörün elemanlarının toplamını hesaplar.

```
toplam <- sum(c(1, 2, 3, 4, 5))
```

3. `mean()`: Bir vektörün elemanlarının ortalamasını hesaplar.

```
ortalama <- mean(c(1, 2, 3, 4, 5))
```

4. `sd()`: Bir vektörün standart sapmasını hesaplar.

```
standart_sapma <- sd(c(1, 2, 3, 4, 5))
```

5. `length()`: Bir vektörün uzunluğunu döndürür.

```
uzunluk <- length(c(1, 2, 3, 4, 5))
```

6. `seq()`: Belirli bir aralıkta ardışık sayılar oluşturur.

```
dizi <- seq(1, 10, by=2)
```

7. `rep()`: Bir değeri belirli sayıda tekrar eder

```
tekrar <- rep(1, times=5)
```

8. `c()`: Vektör oluşturur.

```
vektor <- c(1, 2, 3, 4, 5)
```

9. `data.frame()`: Veri çerçevesi oluşturur.

```
veri <- data.frame( isim = c("Ali", "Ayşe", "Fatma"), yas = c(25, 30, 35) )
```

10. `summary()`: Bir nesnenin özet istatistiklerini döndürür.

```
ozet <- summary(c(1, 2, 3, 4, 5))
```

Parametrelerle Fonksiyon Kullanımı

Fonksiyonlar, belirli bir işlevi gerçekleştirmek için parametre alabilir. Parametreler, fonksiyonun nasıl çalışacağını belirler. Örneğin, `mean()` fonksiyonuna `na.rm = TRUE` parametresi eklenerek eksik değerleri göz ardı edebilirsiniz.

```
sayilar <- c(10, 20, NA, 40, 50)
ortalama <- mean(sayilar, na.rm = TRUE) # NA değerini göz ardı ederek ortalama hesaplar
```

Fonksiyon Oluşturma

R dilinde kendi fonksiyonlarınızı oluşturmak oldukça basittir. Fonksiyonlar, belirli bir işlevi gerçekleştirmek için bir dizi komut içerir ve gerektiğinde parametreler alabilir. Fonksiyonlar, `function` anahtar kelimesi kullanılarak tanımlanır.

Fonksiyon Oluşturma Bir fonksiyon oluşturmak için aşağıdaki adımları izleyebilirsiniz:

- `function` anahtar kelimesini kullanarak fonksiyonunuzu tanımlayın.
- Fonksiyonun alacağı parametreleri parantez içinde belirtin.
- Fonksiyonun gövdesinde, fonksiyonun gerçekleştireceği işlemleri yazın.
- `return()` fonksiyonunu kullanarak fonksiyonun döndüreceği değeri belirtin (isteğe bağlı).

```
# Toplama fonksiyonu oluşturma
topla <- function(a, b) {
  sonuc <- a + b
  return(sonuc)
}

# Fonksiyonu çağırma
toplama <- topla(5, 3)
print(toplama) # 8
```

[1] 8

R Fonksiyonları İçin Yardım Alma (? ve help() Komutları)

Bir R fonksiyonu hakkında bilgi almak için ? veya help() komutlarını kullanabilirsiniz. Bu komutlar, ilgili fonksiyonun nasıl kullanılacağı ve parametrelerinin ne olduğu hakkında detaylı bilgi verir.

Örnekler:

```
?mean    # mean() fonksiyonu hakkında yardım alır  
help(sum) # sum() fonksiyonu hakkında yardım alır
```

Bu komutlar, fonksiyonun açıklamasını, hangi argümanları kabul ettiğini ve nasıl çalıştırılacağını gösteren bir dokümantasyon penceresi açar.

Belgeleme ve Fonksiyonların Anlamı

R'ın tüm fonksiyonlarının nasıl çalıştığını, örnekler ve açıklamalarla birlikte görebilirsiniz. R'da her fonksiyonun geniş bir açıklaması bulunur ve bu belgeleme, fonksiyonların nasıl kullanılacağını öğrenmenin etkili bir yoludur.

Örnek:

```
help(mean) # Ortalama hesaplayan mean() fonksiyonunu anlamak için yardım alabiliriz
```

4. Basit Veri Yapıları

R dilinde, veriler çeşitli veri yapıları kullanılarak organize edilir. Temel veri yapıları, vektörler, listeler ve matrislerdir.

Vektörler

R dilinde en temel veri yapılarından biri vektörlerdir. Vektörler, aynı veri türüne sahip bir dizi elemanı saklar. Vektör oluşturmak için c() fonksiyonu kullanılır.

```
# Sayısal vektör oluşturma
numeric_vector <- c(1, 2, 3, 4, 5)

# Karakter vektör oluşturma
character_vector <- c("a", "b", "c", "d")

# Mantıksal vektör oluşturma
logical_vector <- c(TRUE, FALSE, TRUE)

# Vektör elemanlarına erişim
print(numeric_vector[1]) # 1
```

[1] 1

```
print(character_vector[3]) # "c"
```

[1] "c"

```
# Vektör elemanlarını güncelleme
numeric_vector[2] <- 10

# Vektör toplama
sum_vector <- numeric_vector + c(1, 1, 1, 1, 1)

# Vektör elemanlarının toplamı
total_sum <- sum(numeric_vector)

# Güncellenmiş vektörleri yazdırma
print(numeric_vector)
```

[1] 1 10 3 4 5

```
print(sum_vector)
```

[1] 2 11 4 5 6

```
print(total_sum)
```

[1] 23

Listeler

Listeler, farklı türdeki verileri bir arada saklayabilen veri yapılarıdır. Bir liste içinde sayılar, karakterler, mantıksal değerler ve hatta başka vektörler bulunabilir.

```
# Liste oluşturma
my_list <- list(number = 5, greeting = "Hello", flag = TRUE, numbers = c(1, 2, 3))

# Liste elemanlarına erişim
print(my_list$number) # 5
```

[1] 5

```
print(my_list$greeting) # "Hello"
```

[1] "Hello"

```
print(my_list$flag) # TRUE
```

[1] TRUE

```
print(my_list$numbers) # c(1, 2, 3)
```

[1] 1 2 3

```
# Liste elemanlarını güncelleme
my_list$number <- 10
my_list$greeting <- "Hi"

# Listeye yeni eleman ekleme
my_list$new_element <- "New Element"

# Liste elemanlarını silme
my_list$new_element <- NULL

# Güncellenmiş listeyi yazdırma
print(my_list)
```

\$number [1] 10

\$greeting [1] "Hi"

\$flag [1] TRUE

\$numbers [1] 1 2 3

Matrisler

Matrisler, satırlar ve sütunlar şeklinde organize edilmiş sayısal veri yapılarıdır. Tüm elemanlar aynı türde olmalıdır.

```
# 2x3 boyutunda bir matris oluşturma
my_matrix <- matrix(1:6, nrow = 2, ncol = 3)

# Matris elemanlarına erişim
print(my_matrix[1, 2]) # 3
```

```
[1] 3
```

```
print(my_matrix[2, ]) # c(4, 5, 6)
```

```
[1] 2 4 6
```

```
print(my_matrix[, 3]) # c(5, 6)
```

```
[1] 5 6
```

```
# Matris elemanlarını güncelleme
my_matrix[1, 2] <- 10

# Matris toplama
matrix1 <- matrix(1:4, nrow = 2)
matrix2 <- matrix(5:8, nrow = 2)
sum_matrix <- matrix1 + matrix2

# Matris çarpma
product_matrix <- matrix1 %*% matrix2

# Güncellenmiş matrisleri yazdırma
print(my_matrix)
```

```
 [,1] [,2] [,3]
```

```
[1,] 1 10 5 [2,] 2 4 6
```



```
print(sum_matrix)
```

```
[,1] [,2]
```

```
[1,] 6 10 [2,] 8 12
```

```
print(product_matrix)
```

```
[,1] [,2]
```

```
[1,] 23 31 [2,] 34 46
```

Data Frameler

Data frameler, R dilinde kullanılan ve farklı veri türlerine sahip sütunları içerebilen iki boyutlu veri yapılarıdır. Data frameler, genellikle tablo şeklinde verileri saklamak için kullanılır ve her sütun bir vektör olarak temsil edilir. Data frameler, `data.frame()` fonksiyonu kullanılarak oluşturulur.

```
# Data frame oluşturma
my_data_frame <- data.frame(
  numbers = c(1, 2, 3, 4, 5),
  letters = c("a", "b", "c", "d", "e"),
  logicals = c(TRUE, FALSE, TRUE, FALSE, TRUE)
)

# Data frame elemanlarına erişim
print(my_data_frame[1, 2]) # "a"
```

```
[1] a Levels: a b c d e
```

```
print(my_data_frame[2, ]) # c(2, "b", FALSE)
```

```
numbers letters logicals 2 2 b FALSE
```

```
print(my_data_frame[, 3]) # c(TRUE, FALSE, TRUE, FALSE, TRUE)
```

```
[1] TRUE FALSE TRUE FALSE TRUE
```

```
print(my_data_frame$numbers) # c(1, 2, 3, 4, 5)
```

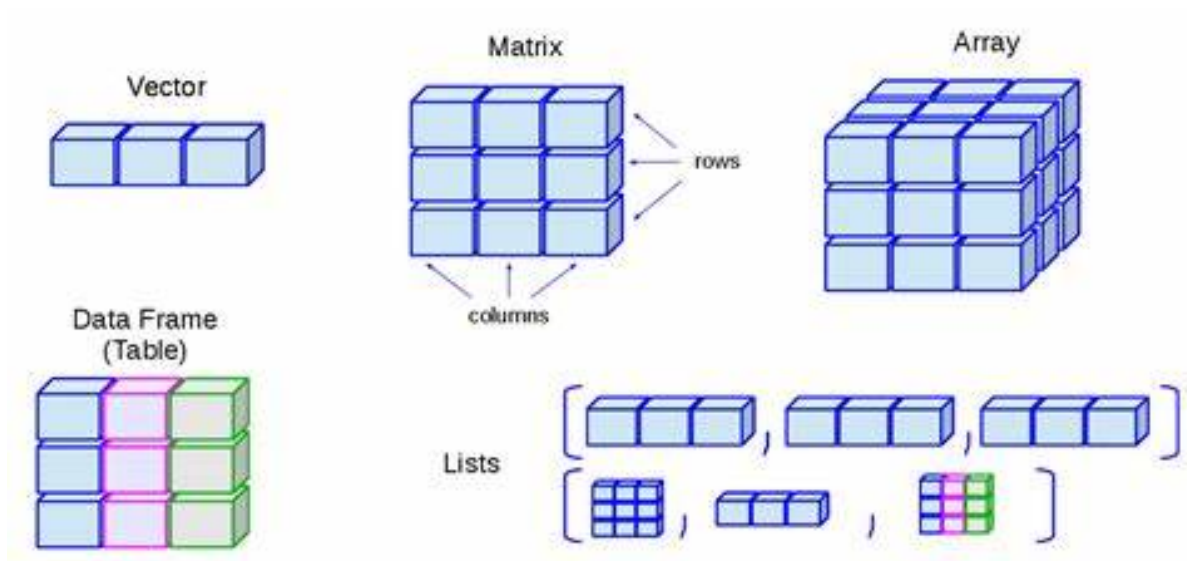
```
[1] 1 2 3 4 5
```

```
# Data frame elemanlarını güncelleme  
my_data_frame[1, 2] <- "z"
```

Warning in `[<-.factor`(`*tmp*`, iseq, value = "z"): invalid factor level, NA generated

```
my_data_frame$numbers[2] <- 10  
  
# Yeni bir sütun ekleme  
my_data_frame$new_column <- c(10, 20, 30, 40, 50)  
  
# Satır ekleme  
new_row <- data.frame(numbers = 6, letters = "f", logicals = FALSE, new_column = 60)  
my_data_frame <- rbind(my_data_frame, new_row)  
  
# Sütun ekleme  
new_column <- c(100, 200, 300, 400, 500, 600)  
my_data_frame <- cbind(my_data_frame, new_column)  
  
# Güncellenmiş data frame'i yazdırma  
print(my_data_frame)
```

```
numbers letters logicals new_column new_column 1 1 TRUE 10 100 2 10 b FALSE 20 200 3  
3 c TRUE 30 300 4 4 d FALSE 40 400 5 5 e TRUE 50 500 6 6 f FALSE 60 600
```


5. Veri İçe Aktarma ve Kaydetme

Veri içe aktarma ve temel manipülasyon, veri analizi sürecinin önemli adımlarıdır. R dilinde veri içe aktarma ve temel manipülasyon işlemleri için çeşitli fonksiyonlar ve paketler kullanılır.

Veri İçe Aktarma

R dilinde veri içe aktarmak için `read.csv()`, `read.table()`, `read_excel()` gibi fonksiyonlar kullanılır.

```
# CSV dosyasını içe aktarma
data <- read.csv("https://raw.githubusercontent.com/datasciencedojo/datasets/refs/heads/master/vote.csv")

# readxl paketini yükleme
install.packages("readxl")
```

Installing package into '/home/codespace/R/x86_64-pc-linux-gnu-library/3.6'
(as 'lib' is unspecified)

```
library(readxl)

# Excel dosyasını içe aktarma
# data <- read_excel("https://github.com/HakanMehmetcik/IST2083/blob/main/Data/sample_excel.xlsx")
```

Veri Kaydetme

R dilinde veri kaydetmek için çeşitli fonksiyonlar kullanabilirsiniz. En yaygın kullanılan dosya formatları arasında CSV, Excel ve RDS dosyaları bulunur.

CSV Dosyasına Veri Kaydetme Veri çerçevesini CSV dosyasına kaydetmek için `write.csv()` fonksiyonunu kullanabilirsiniz:

```
# Veri çerçevesini CSV dosyasına kaydetme
# write.csv(data, "path/to/your/file.csv", row.names = FALSE)
```

Excel Dosyasına Veri Kaydetme Excel dosyasına veri kaydetmek için `writexl` paketini kullanabilirsiniz:

```
# writexl paketini yükleme
install.packages("writexl")
```

```
Installing package into '/home/codespace/R/x86_64-pc-linux-gnu-library/3.6'
(as 'lib' is unspecified)
```

```
library(writexl)

# Veri çerçevesini Excel dosyasına kaydetme
# write_xlsx(data, "path/to/your/file.xlsx")
```

Veri Yapısını İnceleme

Veri inceleme, veri analizi sürecinin önemli bir parçasıdır. R dilinde veri incelemek için çeşitli fonksiyonlar ve paketler kullanabilirsiniz. Bu işlemler arasında veri yapısını kontrol etme, özet istatistikler oluşturma ve veri görselleştirme gibi işlemler bulunur. Veri yapısını incelemek için `str()`, `summary()`, `head()`, ve `tail()` fonksiyonlarını kullanabilirsiniz.

```
# Veri yapısını kontrol etme
str(data)
```

```
'data.frame': 891 obs. of 12 variables: $ PassengerId: int 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ... $ Survived :
int 0 1 1 1 1 0 0 0 0 1 1 ... $ Pclass : int 3 1 3 1 3 3 1 3 3 2 ... $ Name : Factor w/ 891 levels
"Abbing, Mr. Anthony",...: 109 191 358 277 16 559 520 629 417 581 ... $ Sex : Factor w/ 2
levels "female","male": 2 1 1 1 2 2 2 1 1 ... $ Age : num 22 38 26 35 35 NA 54 2 27 14 ... $
SibSp : int 1 1 0 1 0 0 0 3 0 1 ... $ Parch : int 0 0 0 0 0 0 0 1 2 0 ... $ Ticket : Factor w/ 681
levels "110152","110413",...: 524 597 670 50 473 276 86 396 345 133 ... $ Fare : num 7.25 71.28
```

```
7.92 53.1 8.05 ... $ Cabin : Factor w/ 148 levels “,”A10”,“A14”,...: 1 83 1 57 1 1 131 1 1 1 ...  
$ Embarked : Factor w/ 4 levels “,”C”,“Q”,“S”: 4 2 4 4 4 3 4 4 4 2 ...
```

```
# Özet istatistikler  
summary(data)
```

```
PassengerId Survived Pclass  
Min. : 1.0 Min. :0.0000 Min. :1.000  
1st Qu.:223.5 1st Qu.:0.0000 1st Qu.:2.000  
Median :446.0 Median :0.0000 Median :3.000  
Mean :446.0 Mean :0.3838 Mean :2.309  
3rd Qu.:668.5 3rd Qu.:1.0000 3rd Qu.:3.000  
Max. :891.0 Max. :1.0000 Max. :3.000
```

```
                                Name                Sex                Age  
  
Abbing, Mr. Anthony : 1 female:314 Min. : 0.42  
Abbott, Mr. Rossmore Edward : 1 male :577 1st Qu.:20.12  
Abbott, Mrs. Stanton (Rosa Hunt) : 1 Median :28.00  
Abelson, Mr. Samuel : 1 Mean :29.70  
Abelson, Mrs. Samuel (Hannah Wozosky): 1 3rd Qu.:38.00  
Adahl, Mr. Mauritz Nils Martin : 1 Max. :80.00  
(Other) :885 NA's :177  
SibSp Parch Ticket Fare  
Min. :0.000 Min. :0.0000 1601 : 7 Min. : 0.00  
1st Qu.:0.000 1st Qu.:0.0000 347082 : 7 1st Qu.: 7.91  
Median :0.000 Median :0.0000 CA. 2343: 7 Median : 14.45  
Mean :0.523 Mean :0.3816 3101295 : 6 Mean : 32.20  
3rd Qu.:1.000 3rd Qu.:0.0000 347088 : 6 3rd Qu.: 31.00  
Max. :8.000 Max. :6.0000 CA 2144 : 6 Max. :512.33  
(Other) :852  
Cabin Embarked :687 : 2  
B96 B98 : 4 C:168  
C23 C25 C27: 4 Q: 77  
G6 : 4 S:644  
C22 C26 : 3  
D : 3  
(Other) :186
```

```
# İlk birkaç satırı görüntüleme  
head(data)
```

PassengerId	Survived	Class	Name	Sex	Age	SibSp	Parch	Ticket	Fare	Cabin	Embarked
1	0	3	Braund, Mr. Owen Harris	male	22	1	0	A/5 21171	7.2500	S	
2	1	1	Cumings, Mrs. John Bradley (Florence Briggs Thayer)	female	38	1	0	PC 17599	71.2833	C85	C
3	1	3	Heikkinen, Miss. Laina	female	26	0	0	STON/O2 3101282	27.9250		S
4	1	1	Futrelle, Mrs. Jacques Heath (Lily May Peel)	female	35	1	0	113803	53.1000	C123	S
5	0	3	Allen, Mr. William Henry	male	35	0	0	373450	8.0500		S
6	0	3	Moran, Mr. James	male	NA	0	0	330877	8.4583		Q

```
# Son birkaç satırı görüntüleme
tail(data)
```

PassengerId	Survived	Class	Name	Sex	Age	SibSp	Parch	Ticket	Fare	Cabin	Embarked
886	886	0	3	Rice, Mrs. William (Margaret Norton)	female	39	0	5 382652	29.125		Q
887	887	0	2	Montvila, Rev. Juozas	male	27	0	0 211536	13.000		S
888	888	1	1	Graham, Miss. Margaret Edith	female	19	0	0 112053	30.000	B42	S
889	889	0	3	Johnston, Miss. Catherine Helen "Carrie"	female	NA	1	2 W./C. 6607	23.450		S
890	890	1	1	Behr, Mr. Karl Howell	male	26	0	0 111369	30.000	C148	C
891	891	0	3	Dooley, Mr. Patrick	male	32	0	0 370376	7.750		Q